

አማራዊነት!

March 17, 2017

(ቬሮኒካ መላኩ)

...
ብዙ ጊዜ ከምቸገርባቸው ነገሮች አንዱ ፅሁፍ ከጻፍኩ በኋላ ለፅሁፌ ርእሰ ማግኘት ነው። አሁንም ያው ቸግር ገጠመኝ። ይችን አጠር ያለች ፅሁፍ “አማራዊነት” ብዩ ሰየምኳት። የዚች ፅሁፍ አላማ ፍሬ እያፈራ የመጣው የአማራ ብሄርተኝነት ይመነደግ ዘንድ መወሰድ ነው። ብዙ ሰዎች ስለ አማራ እና አማራዊነት ሲነሳ በሆድ ቁርጠት እንደሚሰቃዩ አውቃለሁ። ምክንያቱ ስለሚገባኝ አልፈርድባቸውም።

...
በካራቴ ሜዳ ላይ በቦክስ ጓጉት ብቻ መጫወት እፈልጋለሁ ማለት ዘመኑን ያልዋጀ የትግል መንገድ ነው። በአሁኑ ወቅት ኢትዮጵያ ውስጥ እንኳን ሰው ይቅርና መኪናው ብሄር አለው። ዘረኝነት የሌለበት ብሔርተኝነት ለአሁኑ የአማራ ትውልድ ያስፈልገዋል።
እርግጥ ብሔርተኛ አመለካከት ሁሌም አግሬሲቭና ተጋፊ ነው። ወያኔና አነግ ተመሳሳይ ባህሪ አላቸው። ሁለቱም አግሬሲቭና ተጋፊ ናቸው። ከውጭ የእስራኤል ባህሪም እንደዚሁ ነው።

...
የወያኔ አማራ ጥላቻ ጫፍ የደረሰ ከመሆኑ በላይ፤ የአማራ የጦረኝነት ባህልና ታሪክ ጠንቅቆ ስለሚረዳ ከአሁን በፊት የሌለበትን ብሔርተኝነት እንዲያዳብር ማድረግ የበለጠ ተጋፊ ሃይል ማብቀል ነው ብሎ በማሰብ የአማራ ብሄርተኝነት እንዳያደግ በዙ ስራዎችን ሰርቷል። ፡ ወያኔ አማራን መቆጣጠር የሚቻለው በአንድነት ቀመር ብቻ ነው በሚል ስሌት አማራን ለራሱ እንዳያስብ ጠፍንጎ በመያዝ በኩል እስከቅርብ ጊዜ ተሳክቶለት ነበር ። እርግጥ አንድነት አማራን ባይጠቅምም አይጎዳውም።

...
ሌላው የወያኔ ስጋት የአማራ ህዝብ ረጂም የሲቪላይዜሽን ታሪክ ያለው ከመሆኑ አንጻር፤ አማራ ነኝ ብሎ ማሰብ ሲጀምር ታሪኩን መጎልጎል ይጀምራል። ታሪኩን ሲጎለጉል ከማንኛውም ህዝብ የተሻለ የኃይልነት ታሪክ ያለው መሆኑን ያውቃል። ይህን ከተገነዘበ ለገዥዎች አንገዛም የሚል መንፈስ እንደሚፈጥር ስለተገነዘቡ ገዥዎች አማራነት እንዲረሳና ብሎም እንዲካድ አደረጉ።
ኢትዮጵያዊ እንጂ አማራ አይደለሁም የሚለው መንፈስ አሁን በብዙዎቹ ሰርጾ የቀረው በውስጠ ታዋቂነት ከጥንት ሲወርድ ሲቀረድ የመጣ ተፅዕኖ ስለባ የመሆን ውጤት ነው። ያለ ምክንያት ሁላችንም ውስጣችን እያወቀው አማራ አይደለንም እንል ነበር። አንዳንዶቻችን ወያኔ በብሔር የከፋፈለውን ልዩነት ላለመቀበል አማራነታችንን እንቃወም ነበር። አማራነትና አማራ ክልል ፍፁም ይለያያል። የአማራ ህዝብ እንጂ አማራ የሚባል ክልል አልነበረም። የአማራ ክልል የሚለውን ጣሊያን ጀመረው ወያኔ ፈፀመው።

...
የአማራ ህዝብ በፊትም አሁንም እያለ የተካደ ህዝብ ነው። በፊት የተካደው መብቱ ሳይሆን ማንነቱ ብቻ ነበር ። አሁን ደግሞ የተካደው ማንነቱ ሳይሆን ህልውናው ነው። በአሁኑ ወቅት አማራ ህልውናው እንዲጠፋ የተፈረደበት፤ ወደ ቀደመ ሃያልነቱ ይመለሳል ተብሎ ስለታሰበ ነው። የአሁኖቹ አማራ ሆነው አማራነትን የሚፈሩት ሰዎች ፍርሃት ግን ምን እንደሆነ አላውቅም፤ እነሱም የሚያውቁ አይመስለኝም።

...
በዘመነ መሳፍንት ተባታትና የነበረችው ኢትዮጵያ፣ ለመበታተኗ ምክንያት ጎጠኝነት ነበር። አሁን በተጨማሪም ስለኢትዮጵያ አንድነት አጥብቀው የሚዘምሩ አማሮችና ህዝቦች በጎጠኝነት መንፈስ ተወጥረው የተያዙ ናቸው። አድስ አበቤ፣ የጎንደር ህብረት፣ የጎጃም ህብረት እና የመሳሰሉት ለዚህ ዋና ምሳሌዎች ናቸው። የአማራ ብሄርተኝነት የመጀመሪያው የቤት ስራ ጎጠኝነትን አከርካሪውን ሰብሮ ከቀበሩ በኋላ በመቃብሩ ላይ የአማራ ብሄርተኝነት እንድያብብ መሰራት አለበት። ጎጃምው

ለጎጃም ወሎየው ለወሎ፣ ጎንደራው ለጎንደር፣ ሸወዌው ለሸዋ የሚያደላ ከሆነ ጠላቶቻችን እንደ ገና ቅርጫ ተካፍለው ይውጡናል። በጎጃምን መቃብር ላይ አማራዊነት መብቀል አለበት። በአንዲት ኢትዮጵያ አመለካከት ውስጥ የተደበቀው የጎጃምን መንፈስ ማብቃት አለበት። ጎጃም ማለት ዝቅ ብሎ በመንደር ማሰብና ከፍ ብሎ በኢትዮጵያዊነት መሸፈን ነው።

...
አማራዊነት ይጠቅመናል እንጅ አይጎዳም። ጎጃምን ግን አገርን በትኩረት አሁንም እየጎዳን ነው ለወደፊትም ይጎዳናል። የብሔርተኝነት መንፈስ በአሮሞ፣ በጉራጌ፣ በአፋር፣ በሲዳማ፣ በኮንሶ ወዘተ... ህዝብ ውስጥ አለ። በአማራ ህዝብ ውስጥ ቢኖር ይጠቅማል እንጅ አይጎዳም ። አሮሞዎችም ቢሆኑ የኢትዮጵያ አንድነትን እንቀበላለን እያሉ የመጡት የአማራነት ስሜት በጥቂቱ እያቆጠቆጠ መምጣት በመጀመሩ ነው።

ከ5.3 ሚሊዮን ውስጥ ወደ 3 ሚሊዮን የሚጠጋ አማራ በአዲስ አበባ ብቻ መኖሩ እየታወቀ ወያኔ አዲስአበባን አሳልፎ የሰጠው የአዲስ አበባ አማራ አማራዊነት መንፈስ ስላላዳበረ የመጣ ጉዳት ነው ።

...
የአማራ ህዝብ በአማራዊነት መንፈስ ቢቃኝ የበለጠ ራሱን ይጠቅማል እንጅ አይጎዳም። ይህ ህዝብ ተፈጥሮ ሃብትንም ሆነ ጀግንነትን የታደለ ህዝብ ነው። የአማራ ህዝብ ወገኖቹን አስተባብሮ ከጠላት ተዋግቶ ድንበርና ነፃነትን አስከብሮ፣ ሲኖር “እኔ ጀግና ኅኝ” ብሎ አያውቅም። ማለት ካስፈለገውም “እኛ ኢትዮጵያውያን ጀግኖች ነን” ይል ነበር።

ብዙዎች ኢትዮጵያ በዚህ ክልል፣ በዚያ ክልል ቡና ነው የቆመችው ሲሉ፣ ወያኔ በጣጥቆ በሰጠው በአሁኑ በአማራ ክልል እንኳን እንዲህ ነው፣ እንዲያ ነው ብሎ አያውቅም።

እውነታው ግን የኢትዮጵያ የሰብል እህል ምርት (ጤፍ፣ ስንዴ፣ በቆሎ፣ ማሸላ፣ ጉብስ፣ አጃ...) ወዘተ 52% ቱ የሚመረተው አማራ ክልል ነው። ጥራጥሬ (ባቄላ፣ አተር፣ ምስር...) 70% የሚመረተው አማራ ክልል ነው። ቅባት እህል፣ ቀንድ ከብት፣ ከፍተኛ ድርሻ ከሚያበረክቱ ክልሎች አንዱ ነው። በበግ ሐብት 1ኛ ነው። በውሃ ሃብት እና ውሃ ተፋሰስ የታደለ ነው። የትኛውም ክልል አይደርስበትም። የማእድን ሃብቱ የትየለሌ ነው።

አማራ ክልል 60 ሚሊዮን ህዝብ መግቢ የሚተርፈው የሰብል ምርት ብቻ (ሌሎችን ሳይጨምር) ወደ ውጭ ቢላክ 3 ቢሊዮን የአሜሪካን ዶላር በአመት የውጭ ምንዛሬ ያስገኛል (አሁን ኢትዮጵያ ከምታገኘው የውጭ ምንዛሬ የበለጠ)።

ይህ ማለት ደቡብና አሮሚያ የተወሰነ የቡና ማሳዎችን መንጥረው የሰብል ምርት ተጨማሪ ማምረት ሊኖርባቸው ነው። ይህ ሁሉ የአማራ ህዝብ ተዝቆ የማያልቅ ፀጋ ነው።

ባጠቃላይ የአማራ ህዝብ በአማራዊነት መንፈስ በመሰባሰብ ለአማራ ህዝብ ሰላም፣ ዋስትናና ኢኮኖሚ እድገት ያመጣለት ዘንድ መሰባሰቡ ለነገ የማይባል የዛሬ የቤት ስራችን መሆን አለበት።

አማራዊነት ይለምልም !!